

ת"פ 32513/12/11 - מדינת ישראל נגד סאלח כלותי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32513-12-11 מדינת ישראל נ' כלותי

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סאלח כלותי

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בשנית והורשע ב-4 עבירות לפי סעיף 216(1), עבירה לפי סעיף 216(6), 4 עבירות לפי סעיף 220(1), 4 עבירות לפי סעיף 220(2), 4 עבירות לפי סעיף 220(4), ועבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**").

2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם היה בעל עסק בתעשיית משאבות ומדחסים באל ראם החל משנת 1991 ועד לשנת 2004 (להלן: "**העסק באל ראם**"). ביום 1.6.03 פתח הנאשם עסק בתחום עיסוק דומה בשם "הידרולק כלותי" בשכונת שועפט (להלן: "**העסק בשועפט**"). על פי הנטען, בין השנים 2005-2008 הפעיל הנאשם שתי מערכות של הנפקת חשבוניות משתי סדרות שונות, האחת שייכת לעסק באל ראם השנייה שייכת לעסק בשועפט. הנאשם למרות שהפעיל ודיווח על העסק בשועפט בלבד, השתמש בכוונת מרמה גם בחשבוניות של העסק באל ראם למרות שהעסק חדל לפעול בשנת 2004 ולמרות שמשנה זו לא דיווח הנאשם לרשויות המס על הכנסות או הוצאות שהיו בעסק באל ראם. על מנת לרמות את רשויות המס ולסייע לאחרים לעשות כן, עשה כדלהלן:

א. בין השנים 2005 עד 2007 הוציא הנאשם חשבוניות מס כוזבות מהעסק באל ראם ללקוחות איתם לא ביצע עסקה כלל, על מנת שאלה ישתמשו בחשבוניות הכוזבות לניכוי מס תשומות. הנאשם עשה כן תמורת עמלה של 10%, אותה קיבל ממקבלי החשבוניות הכוזבות, וגם על עמלה זו לא דיווח לרשויות המס. הנאשם עשה כן בסכום כולל של 353,199 ₪.

ב. בשנים 2005 ו- 2007 ניפח הנאשם חשבוניות של עסקאות אותן ביצע ומסר ללקוחותיו חשבוניות של העסק באל ראם ובהן סכום עסקה הגבוה מסכום העסקה המקורי, וזאת

תמורת עמלה עליה לא דיווח לרשויות המס ששיעורה כ- 10% מסכום החשבוניות. הנאשם עשה כן ביחס לחשבוניות שסכומן 466,725 ₪.

ג. בין השנים 2006 עד 2009 הנאשם על מנת שלא לדווח על מלוא הכנסותיו, הוציא חשבוניות של העסק באל רואם למרות שהעסק באל רואם כבר נסגר ולמרות שבפועל העסקאות בוצעו בעסק בשועפט ולא דיווח לרשויות המס על הכנסותיו אלה בסך של 818,943 ₪. כמו כן בתקופה הרלוונטית הנאשם רכש סחורה בשטחים ולא דרש הוצאת חשבוניות בגין רכישות אלה.

ד. בנוסף, בין השנים 2005-2008 לא ניהל הנאשם ספרים כנדרש בפקודה וכן הגיש דו"ח של שנת 2008 רק בשנת 2009 לאחר שנחקר ברשויות המס.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון שטווח הענישה בו נקבע בהתאם לכך שהנאשם יסיר את המחדל כלפי רשויות המס. בעת הצגת ההסדר ציינה ב"כ המאשימה כי היא אינה מבקשת דחייה לצורך השלמת והסרת כל החוב האזרחי, אלא די לה בדחייה בת חודשיים. בהתאם לכך, הסכימו הצדדים כי אם הנאשם יסיר את המחדל לפי שביעות רצונו של פקיד השומה האזרחי, המאשימה תגביל את עצמה לעונש של מאסר בפועל לתקופה מסוימת, והיא ולא יסיר את מחדלו המאשימה תעתור לתקופה אחרת, ממושכת יותר וב"כ הנאשם יהיה חופשי בטיעונו, אולם בכל מקרה המאשימה תתנגד למאסר שירוצה בעבודות שירות. כמו כן הסכימו הצדדים על שליחת הנאשם לשירות מבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות מבחן

4. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 54, נשוי ואב לחמישה ילדים והוא סובל ממחלת סכרת ומטופל תרופתית באופן קבוע. מזה כ-4 שנים עובד הנאשם כשכיר בחברת הסעות.

קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מודע לעצמו ולהתנהגותו, אינטליגנטי וורבאלי בעל יכולת חשיבה טובה וכוחות תפקוד טובים. לדבריה בשיחה עמה ניסה הנאשם להציג עצמו באופן קורבני, כאדם שעבר דרך חיים קשה, ומשכך הוא חש תחושות תסכול ופועל לעיתית מתוך רצון לפיצוי עצמי. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מתקשה להציב לעצמו גבולות ברורים להתמודדות עם מצבים קשים ומורכבים ופועל על מנת להשיג מטרות באופן מידי תוך קושי לשקול את תוצאות מעשיו.

הנאשם סיפר לקצינת המבחן על החובות אליהם נקלע. לדברי קצינת המבחן, הנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה למעשיו וטען בפניה שהודה לאחר שלחצו עליו להודות בדברים שלא זכר או שלא היה מודע להם. כך הנאשם הודה בפניה כי לא דיווח ולא רשם בפנקס החשבוניות את כל הכנסותיו בעקבות מצוקתו הכלכלית, אולם הכחיש זיוף ורישום חשבוניות ללא ביצוע עסקה. הנאשם מחד הודה שפעל באופן לא חוקי ובכוונתו להחזיר את הכסף ומאידך החזיק

בגרסתו ובעמדתו שלא ביצע את המתואר בכתב האישום. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם הציג בפניה מסמכים המעידים כי שילם את חובו האזרחי.

המלצתה של קצינת המבחן היתה כי אם יוחלט להטיל על הנאשם עונש מאסר הוא יהיה לתקופה קצרה זאת בשל גילו ונסיבות חייו והועבדה שהוא נעדר כל עבר פלילי והביע רצון להחזיר את חובו לחברה.

ראיות לעונש

5. מטעם המאשימה העיד גובה ראשי מרשות המיסים, מר משה אלקלעי. לדבריו נכון ליום 14.12.14 הנאשם לא ניגש למשרדי רשות המיסים ולא לקח שוברים לתשלום והעיד כי מבחינת רשויות המס לא הוסר המחדל מצד הנאשם. בחקירתו הנגדית אישר מר אלקלעי כי לאחר חתימה על הסכם עם הנאשם בשנת 2010, יתרת החוב עמדה על סך של ₪101,000. עוד אישר כי סכום הקרן של החוב עמד על 110,000 ₪ וכי הנאשם שילם סך של 42,000 ₪.

6. מטעם הנאשם העיד מר ג'אמיל עליאן, בעל משרד להנהלת חשבונות אשר טיפל בהסדר שנחתם בין הנאשם לרשות המיסים. לדבריו הנאשם הגיע להסדר בשל התיק הפלילי והעיד כי סכום הקרן עמד על סך של 81,000 ₪ ובצירוף ריבית והצמדה על כ- 110,000 ₪ כאשר דרכו הנאשם שילם שוברים על סך 24,000 ₪ ולנאשם עמדה יתרת זכות טרם חתימת ההסכם בסך 10,000 ₪. מר עליאן אישר כי הנאשם לא התבקש לשלם חוב ניכויים. בחקירתו הנגדית אישר מר עליאן כי הנאשם לא עמד בכל חובותיו ולמעשה לא עמד בהסכם האזרחי (ר' עמ' 21 ש' 31-32).

טיעוני הצדדים לעונש

7. ב"כ המאשימה מסרה כי במסגרת ההסדר אליו הגיעו הצדדים הוסכם כי המאשימה תעתור למתחם ענישה הנע בין 18 ל- 24 חודשי מאסר וביקשה להטיל על הנאשם 24 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס שנע בין רבע לחצי מהסכום הגלובאלי בפועל, אשר לא דווח, שעל פי כתב האישום העומד על כמיליון ושש מאות ₪ והפנתה לפסיקה הקובעת כי ההכנסה החייבת במס היא על פי הסכום הגלובאלי בהתאם לסעיף 2 לפקודה. ב"כ המאשימה הסבירה כי במסגרת ההסדר היה על הנאשם להסיר את המחדל במלואו ומדברי מר אלקלעי עולה כי הנאשם לא הסיר את המחדל לשביעות רצונו של פקיד השומה האזרחי. לדבריה לא מדובר בנאשם אשר קיימות לגביו נסיבות מיוחדות, וגם לו היו קיימות כאלו הרי שהאינטרס הציבורי גובר על נסיבות אלה. ב"כ המאשימה הטמיעה בטיעוניה את החומרה שבמעשי הנאשם, את העובדה כי אין מדובר במעידה חד פעמית, אלא בעבירות שבוצעו במשך למעלה מארבע שנים, בתחכום ובשיטתיות והנאשם אף סייע לאחרים להעלים הכנסות מרשויות המס. לתמיכה בטענותיה הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה התומכת במתחם לו עתרה.

8. לדעת ב"כ הנאשם מתחם העונש הראוי נע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. לדבריו יש להתחשב בזמן הרב שהנאשם חסך בהודאתו. לדידו יש להתחשב בכך שקרן המס עומדת על 80,000 ₪ והנאשם

שילם על חשבון חובו סך של 42,000 ₪ ובסופו של יום, ומבלי להקל ראש בעבירות, הנזק שנגרם לקופה הציבורית לא גדול. בהקשר זה ציין ב"כ הנאשם כי הבעת החרטה של הנאשם לא היתה למראית עין בלבד שכן היא תורגמה הלכה למעשה לכך שהנאשם פנה לפקיד השומה החל לשלם את חובותיו וביקש שוברים לתשלום. עוד טען כי הנאשם מנסה לשקם את חייו ולחזור למסלול חיים נורמטיבי וכחלק מכך פנה במקביל לגורמים שונים להן היה חייב כסף ושילם חובותיו. ב"כ הנאשם הציג אישורי תשלום לעיריית ירושלים (נ/5) ולמוסד לביטוח לאומי (נ/6). ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי כיום הנאשם עובד כשכיר, כך שהסיכוי להישנות המעשים נמוך ביותר. ביחס לנסיבות האישות מסר ב"כ הנאשם כי הנאשם בן 54 אב לחמישה אשר תומך בביתו החולה (נ/4).

9. למרות האמור בתסקיר שירות המבחן בדבר לקיחת האחריות החלקית של הנאשם, הנאשם בחר שלא לחזור בו מהודאתו ובדבריו האחרונים הוא התנצל על מעשיו, בכה ומסר כי הבין שיוטל עליו עונש מאסר וכי הסביר זאת לבתו. באשר לקנס ביקש הנאשם כי הסכום שיוטל עליו יחולק לתשלומים על מנת לאפשר לו לחזור לדרך הישר והתחייב לשלם את החסר והצהיר כי ילדיו יעזרו לו בכך.

מתחם העונש ההולם

10. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. במקרה שבפניי, הערך החברתי אשר נפגע הוא השוויון בנטל המס. כאשר אדם אינו משלם את חובו על פי החוק ומשתמט מתשלום, המשמעות הכלכלית של המעשה היא שציבור משלמי המיסים נדרש לשלם מס נוסף ונפגעת יכולתה של המדינה לספק שירותים ראויים לאזרח. מכאן שהעלמת מיסים גורמת נזק כלכלי כבד למשק ולמדינה.

11. אך לאחרונה שב וחזר כב' השופט שהם ברע"פ 6371/14 אבו מנסי באסם נ' מדינת ישראל (מיום 28.10.14) על הפגיעה הנגרמת כתוצאה מעבירות המס:

"עבירות המס פוגעות בקופת המדינה ובעיקרון השוויון בין נישומים. חומרתן של עבירות אלה היא מן הידועות, והרשעה בהן גוררת, על פי רוב, ענישה הכוללת רכיב של עונש מאסר לריצוי בפועל, לצד רכיב של קנס כספי (רע"פ 74/13 חלילו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.3.2013))" (שם פסקה 9).

12. ברע"פ 977/13 משה אודיזי נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 20.2.13) כב' השופט א' שהם שב וחזר על ההלכה הפסוקה לפיה יש להטיל על עברייני מס עונשי מאסר בפועל וכן קנסות כספיים משמעותיים:

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס (רע"פ 4684/12 גחלי נ' מדינת ישראל (14.6.2012); רע"פ 3434/09 הרפז נ' מדינת ישראל (30.4.2009);

רע"פ 10699/07 קובן נ' מדינת ישראל (20.1.2008)). לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (רע"פ 674/13 ליטווק נ' מדינת ישראל (28.1.2013); רע"פ 9742/11 רייך נ' מדינת ישראל (20.2.2012); רע"פ 7310/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.2010)). עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתתפות עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי (רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל (10.7.2012); רע"פ 8581/11 סטיון נ' מדינת ישראל (30.11.2011); רע"פ 3137/04 חג'ג' נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 18.4.2004))

13. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הנאשם במשך למעלה מ-4 שנים העלים וסייע לאחרים להעלים הכנסות מרשויות המס תוך שהוא פועל במספר מישורים, הן בהוצאת חשבוניות פיקטיביות על עבודות שכלל לא ביצע והן בניפוח חשבוניות קיימות. הנאשם ניצל 2 עסקים שהיו רשומים בבעלותו והוציא חשבוניות על שם עסק לא פעיל באל ראם, על אף שהעסקאות בוצעו בשועפט והכל במטרה להונות את רשויות המס. כמו כן באותה תקופה רכש הנאשם סחורה מהשטחים ולא דרש חשבוניות בגין כך. מדובר בעבירות שבוצעו תוך תכנון מוקדם, בשיטתיות בתחכום ובתמורה לבצע כסף, בדמות עמלה שקיבל הנאשם וכן כתוצאה מהעלמת הכנסותיו. סכומי המס שלא דווחו הם משמעותיים והמחדל לא הוסר במלואו.

14. באשר לשאלת הסרת המחדל, נפסק זה לא מכבר כי למרות שיש ליחס משקל להסרת מחדל, אין משמעות הדבר כי בשל כך ימנעו בתי המשפט מהטלת עונשי מאסר.

"המייחד את המערערים שבפנינו הוא שהם הקדימו ופרעו את חובם לשלטונות המס. עובדה זו, מעבר להיותה סילוק של המחדל, גלומה בה גם חרטה, והרי מקובל עלינו מקדמת דנא, כי חרטה, כמו הטבת נזקו של הקורבן, ראוי שיקפו לקולת העונש בבוא הנאשם לתת את הדין. אולם, גם את זאת יש להדגיש: עם כל חשיבותו של פירעון החוב, בסופו של דבר אין מדובר במעשה חסד שעשה הנאשם, אלא בפירעון מה שניתן היה לגבות ממנו גם בדרכים אחרות. אכן, במקרה הנוכחי פרעו המערערים את חובן של החברות, אולם כאמור, מדובר במי שהיו מעורבים במישרין בביצוען של העבירות, ועל כן אף שלהסרת המחדל במקרה זה יש לייחס משקל, אין להפריז בו עד כדי הימנעות מגזירתו של מאסר בפועל" (ע"פ 2407/05 מן נ' מדינת ישראל (מיום 11.7.05))

15. אשר למדיניות הענישה הנוהגת אני מפנה לעפ"ג 13-01-3544 (מחוזי ירושלים) פרקליטות מחוז ירושלים נ' קניבי (ניתן 29 אפריל 2013) וכן לסקירת הפסיקה ולמתחמים שהוצעו על ידי חברי כב' השופט קובו בת.פ. 1564/08 (שלום רמלה) וכב' השופטת דנה לקח בת.פ. 2254/09 (שלום ירושלים).

16. לעניין הקנס, המדיניות הנוהגת היא הטלת קנס מכביד ומשמעותי על עברייני מס. אולם, ובהתאם לסעיף 40ח' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בקביעת גובה הקנס, יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם לפיכך, בגזירת עונשו של הנאשם התחשבתי בכך שהוא עובד כשכיר ומשתכר כ-2,000 ₪ בחודש (נ/8) וכי מתנהלים נגדו הליכי הוצאה לפועל (נ/9).

17. בנסיבות אלו, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר לצדם קנס שנע בין 50,000 ₪ ועד 250,000 ₪.

העונש המתאים

18. בבואי לשקול את העונש המתאים לנאשם אשקול בין היתר את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אשר מפורטות בסעיף 40יא.

א. הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, לרבות בשל גילו - הנאשם בן 54, אב ל-5 ילדים שחלקם נשואים. כפי שעולה ממסמך רפואי שהוצג, בתו נשואה ואם לילדים, חולה במחלה קשה (נ/4) והנאשם מסייע לה. כמו כן הנאשם חולה במחלת סכרת ומטופל תרופתית באופן קבוע (נ/7). מכאן שהטלת קנס כספי כבד תפגע בו ובמשפחתו, מה גם שהנאשם העיד כי ילדיו יעזרו לו בתשלום הקנס.

ב. הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו וחסך זמן שיפוטי יקר, אף כי רק במועד שהיה קבוע לשמיעת ההוכחות בחודש מרץ 2014.

ג. מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירות - כפי שעולה מעדותו של הגובה הראשי מטעם רשות המיסים, הנאשם לא הסיר את המחדל לשביעות רצונו של פקיד השומה אולם לאחר ששמעתי את עדותו ואת עדותו של מנהל חשבונות מטעם הנאשם, מר עליאן, נחה דעתי שהנאשם פעל במישור זה וכי נעשו ניסיונות מצדו להסיר מחדל זה, והתחשבתי בחרטה של הנאשם ורצונו לשלם את חובותיו.

ד. הנאשם נעדר עבר פלילי, וזו לו הרשעתו הראשונה והיחידה בפלילים.

ה. חלוף הזמן של למעלה מחמש שנים ממועד ביצוע העבירה האחרונה.

19. כאשר עסקינן בעבירות מס נפסק לא אחת כי יש לתת מעמד בכורה לשיקולי הרתעת הרבים משקלם גובר על הנסיבות האישיות של הנאשם-

"ואכן, בשנים האחרונות קיימת מגמה שלא להקל ראש בעבירות המס, נוכח שכיחותן, היקפן ופגיעתן הרעה בחיי הכלכלה התקינים ובאזרחים שומרי החוק. בית-המשפט מחויב אף הוא לסייע לעקירה מן השורש של עבירות אלו, שהפכו לרעה חולה במחוזותינו, באמצעות החמרת הענישה בגין ביצוע עבירות אלו. בהקשר זה אף נפסק לא אחת, כי בעבירות כלכליות, גובר משקלו של השיקול ההרתעתי על משקלן של נסיבותיו האישיות של האדם שדינו נגזר" (רע"פ 6095/06 צדוק חיים לוי נ' מדינת ישראל (מיום 5.11.06).

20. באיזון בין כלל השיקולים לקולא ולחומרא והנסיבות שפורטו, ובהתחשב בהלכה לפיה בעבירות כלכליות גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה, על-פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (רע"פ 254/06 רומן קעדאן נ' מדינת ישראל (מיום 20.6.06); רע"פ 3641/06 מנחם צ'צקס נ' מדינת ישראל (מיום 28.8.06); ורע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (מיום 3.11.10), זאת אף אם מדובר בנאשמים ללא הרשעות קודמות ובמי שהתנהלו באופן נורמטיבי במהלך השנים (ראו והשוו: ע"פ 2919/02 אלוני נ' מדינת ישראל (מיום 1.10.02)), אני סבורה כי יש מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר בשליש התחתון של המתחם, זאת בהתחשב בהודאתו והבעת החרטה ובניסיונותיו להסיר את המחדל, כמו כן יש להביא בחשבון את העובדה כי הנזק שנגרם בפועל לקופת הציבור עומד על כ 80,000 ₪. כמו כן, מצאתי להטיל על הנאשם מאסר על תנאי וקנס, שיהלמו את חומרת העבירות בהן הורשע, ויהוו הרתעה הולמת עבור הנאשם בפרט ועבור ציבור הנישומים בכללותו.

21. אשר על כן החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 14 חודשי מאסר.

ב. 6 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרור על כל עבירה לפי לפקודת מס הכנסה.

ג. קנס בסך 50,000 ₪ או חמישה חודשים מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב-100 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.15 ובכל האחד לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלאו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מדי.

זכות ערעור לבימ"ש המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ה, 22 ינואר 2015, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.

